

З кожним роком число екологічних злочинів та інших правопорушень збільшується. Вони все більше впливають на стан громадської безпеки, в ряді регіонів виступають чинником політичної та екологічної дестабілізації. Екологічні злочини завдають шкоди не тільки економіці країни, а й підривають самі біологічні основи існування людини. Підсумовуючи вищенаведене, можемо зробити висновки, що для ефективної боротьби зі злочинами проти екологічної безпеки, потрібно посилити контроль за охороною навколишнього середовища. Для цього доречно було б створити спеціальний підрозділ Національної поліції України – екологічну поліцію, яка буде мати відповідне забезпечення технікою та професіональними кадрами. Одночасно, боротьба зі злочинами у сфері екологічної безпеки не буде мати сенсу без солідної правової бази, для чого вкрай потрібні відповідні зміни у законодавстві України.

Одержано 12.10.2017

УДК 351.43

Костянтин Леонідович БУГАЙЧУК,

завідувач науково-дослідної лабораторії

з проблем протидії злочинності

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2429-5010>

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Щодо змісту поняття «правоохоронна функція держави» у науковій літературі до сих пір не має одностайного трактування. Як правило, дослідники відмічають її складну структуру та виділяють серед внутрішніх елементів наступні підфункції: охорона конституційного (державного) ладу; охорона прав і свобод людини; охорона власності; охорона громадського порядку; охорона природних ресурсів і навколишнього природного середовища; боротьба зі злочинністю. Деякі інші говорять, що таких функцій є декілька, зокрема профілактична, захисна, функція охорони громадського порядку, громадської безпеки і власності, ресоціалізаційна, оперативно-розшукова, функції розслідування злочинів, судового розгляду справ, виконання вироків, рішень, ухвал і постанов судів тощо. О. І. Безпалова зазначає, що

правоохоронна функція держави – це напрямок діяльності держави, який реалізовується системою уповноважених на те органів державної влади (переважно правоохоронними органами), органів місцевого самоврядування та громадськості, що уповноважені виключно в рамках наданих законом повноважень здійснювати юридичні заходи впливу (у тому числі примусові заходи) з метою забезпечення законності та правопорядку.

На підставі вищевикладеного можемо дійти висновку, що правоохоронна функція держави – це окремий і самостійний напрям її діяльності, в рамках якого уповноваженими суб'єктами, за допомогою спеціальних юридичних засобів здійснюється загальна охорона права, зміцнення законності та правопорядку, реалізація, охорона та захист прав і свобод громадян.

Національна поліція України, як центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку є правоохоронним органом, оскільки виконує завдання із забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності та ін., а значить вона здійснює особливий вид державної діяльності – правоохоронну. В цьому випадку Національна поліція України здійснює реалізацію правоохоронної функції держави у особливій притаманній їй формі в межах та порядку визначеними чинним законодавством України.

Реалізація правоохоронної функції держави Національною поліцією України здійснюється за трьома основними напрямками: правотворчому, виконавчо-розпорядчому та практично-правоохоронному.

В рамках правотворчого напрямку, поліція може створювати відповідні правові норми, що втілюються у певні нормативні акти, які є підставою виникнення, зміни або припинення правовідносин. Зокрема, керівник поліції вносить на розгляд міністра внутрішніх справ України пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони та захисту прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, надання поліцейських послуг; підписує накази поліції; скасовує повністю чи в окремій частині акти територіальних органів поліції; у межах повноважень надає доручення, обов'язкові для виконання поліцейськими, державними службовцями і працівниками поліції; затверджує положення про самостійні структурні підрозділи

апарату поліції. Крім того, за поліцією закріплені повноваження видавати, відповідно до закону, дозволи на рух окремих категорій транспортних засобів, видавати та погоджувати дозвільні документи у сфері безпеки дорожнього руху.

За виконавчо-розпорядчим напрямом керівник поліції у межах компетенції організовує та контролює виконання поліцією Конституції та законів України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, а також наказів і доручень міністра внутрішніх справ України з питань, що належать до сфери діяльності поліції. Він представляє поліцію у відносинах з іншими органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, іншими організаціями в Україні та за кордоном, звітує перед Міністром внутрішніх справ України про виконання покладених на поліцію завдань і повноважень, забезпечує дотримання визначеного Міністром внутрішніх справ України порядку обміну інформацією між Міністерством внутрішніх справ України і поліцією.

Практично-правоохоронний напрям реалізується в рамках повноважень (прав та обов'язків) поліції, що закріплені законом України «Про Національну поліцію». Зокрема, поліція відповідно до покладених на неї завдань:

- здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;
- вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення;
- здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події;
- здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності;
- вживає заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях;
- здійснює охорону об'єктів права державної власності у випадках та порядку, визначених законом та іншими нормативно-правовими актами, а також бере участь у здійсненні державної охорони;
- здійснює оперативно-розшукову діяльність відповідно до закону.

Отже правоохоронна діяльність Національної поліції України включає в себе заходи, які спрямовані на захист прав і свобод

громадян та держави, забезпечення публічної безпеки та порядку, боротьбу зі злочинністю за правотворчим, виконавчо-розпорядчим та практично-правоохоронним напрямками.

Одержано 12.10.2017

УДК [351.74:342.5](71)

Лариса Дмитрівна ВАРУНЦ,

доцент кафедри конституційного

і міжнародного права факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0024-385X>

РОЛЬ КОРОЛІВСЬКОЇ КАНАДСЬКОЇ КІННОЇ ПОЛІЦІЇ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

У функціях держави конкретизуються інтереси суспільства, реалізується різноманітна діяльність держави, як усередині так і зовні, проявляються особливості й закономірності розвитку економічного, суспільного і духовного прогресу. Зазначимо, що функції держави класифікуються за різними критеріями. Зокрема, до внутрішньої функції держави відносять правоохоронну функцію, під якою розуміють комплексний цілісний пріоритетний напрямок державної політики, спрямований на забезпечення верховенства права та пріоритету прав людини, охорони права та правовідносин, а також захисту основ конституційного ладу, у тому числі прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, законності та правопорядку. Зауважимо, що існування держави без ефективної системи захисту й охорони прав людини та громадянина є неможливим.

Важливо зазначити, що в реалізації правоохоронної функції держави, зокрема, Канади, важливу роль відіграє діяльність поліції.

Основою здійснення правоохоронної діяльності Королівською канадською кінною поліцією (федеральною поліцією) є нормативно-правове забезпечення. Так, згідно положень Конституції Канади 1982 року діяльність федеральної системи правоохоронних органів у Канаді відноситься до виняткового ведення федерації. Оскільки не кожна провінція Канади має власну поліцію, у більшості з них – функції муніципальної і провінційної поліцій виконує КККП на договірній (контрактній) основі на відповідних умовах. Контрактна система має певні переваги: забезпечення високоефективної